

Kulturkuplen – afrapportering

Styregruppe:

Karen-Helene Duelund, Souschef Kjellerup Skole

Tine Sax, Skoleleder Gjern Skole

Niels Folke, Pædagogisk Leder Hvinningdal Skole, Silkeborg

Hanne Høj, Pædagogisk leder Funder-Kragelund Skole

Jane Vibjerg, Pædagogisk leder Frisholm Skole, Them

Ole Kjær Thomasen, FabLab Silkeborg

Heidi Aistrup Holt, Formidlingschef Silkeborg Bibliotekerne

Gjern Bibliotek - Karen Nørby Kristiansen, Team Børn, Silkeborg Bibliotekerne

Them Bibliotek - Line Streit, Grafiker Silkeborg Bibliotekerne

Silkeborg Bibliotek – Camilla Sønder Skov Lærings- og Kulturformidler

Silkeborg Bibliotek – Peter Hesselberg, Fagkoordinator Makerspace

Projektleder Frederik Schøler, Kulturformidler Silkeborg Bibliotekerne

Indledning

KulturKupler består af Genbrugstræ og klunsede vinduer; af smarte klik-beslag og armeret presenning.

Men de består i ligeså høj grad af overbevisningen om, at det er vigtigere at gøre noget end ikke at gøre noget, viljen til at prøve til og modet til at ramle ind i de mest forunderlige fiaskoer.

En KulturKuppel er altså både en interimistisk bygning og et yderst alternativt læringsrum, en mini arena, og et mind-set samt en mulighed og en kalkuleret risiko for at blive udsat for det uforventede.

Eller som Tine Sax, lederen af Gjern Skole har formuleret det:

”KulturKuplen er ligeså meget en tankegang som et fysisk rum.”

Pædagogisk leder Hanne Høj præsenterer skolens skipperkor ved indvielsen af KulturKuplen på Funder Skole

Idé, målsætning og organisering

Inspirationen til KulturKuplerne kom fra Favrskov bibliotekerne, hvor man i 2017 havde bygget en lignende Klimakuppel foran Hammel Bibliotek i samarbejde med en gruppe frivillige. Det samarbejde og de samtaler kuplen medførte fostrede ideen til KulturKuplerne.

Målsætningen for projektet var at skabe et meningsfuldt samarbejde mellem skole, bibliotek, frivillige og erhvervsliv, og derved skabe lokale netværk på tværs af sektorer og institutioner. Netværk som også vil kunne benyttes efter projektets afslutning.

Biblioteket i Kjellerup er et kombi-bibliotek, der også fungerer som pædagogiske Læringscenter på Trekløverskolen. Med det umiddelbare læringspotentiale vi fandt i arbejdet med Kulturkuplerne, syntes det oplagt at placere projektejerskabet på skolen. Med i alt fem deltagende skoler valgte vi at lægge projektledelsen på biblioteket, da muligheden for at arbejde på tværs af institutionerne derved opnåede størst mulig dynamik. I spidsen for det hele nedsatte vi en styregruppe (jf. s. 1) med repræsentanter fra hver skole, hvert bibliotek og fra den sidste partner nemlig videnscenter FabLab Silkeborg, hvis fokus på designtænkning og hands-on læring taler direkte ind i KulturKuplerne.

Byggefasen

Formaliteter og byggetegning

Den første del, og den første udfordring med KulturKuplerne lå i byggefasen. Selvom det ikke var meningen at kuplerne skulle stå mere end 8 måneder, var det alligevel nødvendigt at søge byggetilladelse, og som følge deraf, at få lavet målfaste tegninger af KulturKuplen. Egentlig var tanken at lade skolebørnene arbejde aktivt med konstruktionen af kuplerne, hvilket fx kunne have været nogle meget konkrete og meningsfulde geometriforløb. Selv om FabLab faktisk afholdt kuppelkonstruktions-workshop for Funderskoles 5. klasse, blev det desværre ikke børnenes modeller, der kom til at ligge til grund for KulturKuplernes endelige udformning.

Det lykkedes heldigvis at få en fordelagtig aftale med ingeniørfirmaet Constructa i Silkeborg. Desværre faldt vores projekt sammen med et begyndende boom i byggebranchen, hvilket medførte en forsinkelse af leveringen af tegningerne til kuplen. Det var ret spændende, men også en udfordring for Constructa at få en ordre, hvor dynamik var i højsæde og hvor det blev betragtet som en frihed, at der ikke blev bygget for evigheden. De endelige tegninger fig. 1 giver således fx mulighed for at fundamentet er alt mellem 150 og 210cm højt.

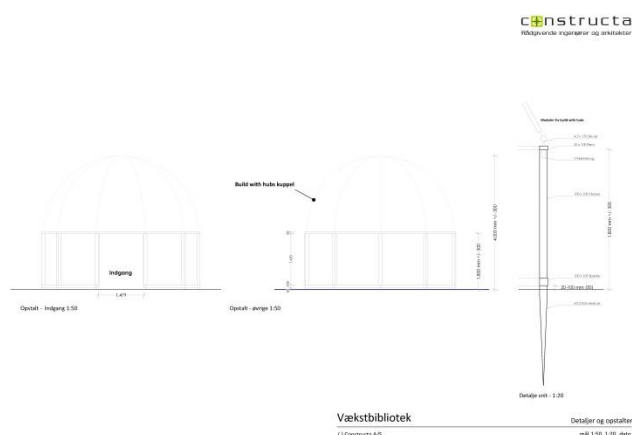

Fig. 1

Byggematerialer – genbrug, køb og sponsorater

Materialerne til Kuplerne endte med at være en kombination af nyt og genbrug. I samarbejde med Forsyning Silkeborg og Favrskov Forsyning skaffede vi brugte vinduer – altså de gav os lov til at hente vinduer i deres containere under forudsætning af, at vi pænt returnerede dem efter endt brug. Vi fik ligeledes lov til at hente genbrugstræ på genbrugspladserne i Them og Gjern. De materialer vi ikke kunne skaffe ad den vej måtte vi ud at købe - men her skal det nævnes at Bygma i Them bakkede op om projektet og sponsorerede byggematerialer.

Selve kuplerne blev bygget med et smart klik-beslag købt på hjemmesiden buildwithhubs.co.uk, hvor man også nøjagtigt kan beregne længden af de lægter som kuplen bestod af.

Fordelen ved klikbeslagene er, at de er så nemme at arbejde med, at skolebørn der evner at læse en Lego-vejledning sagtens kan samle kuplen – især hvis man har skåret lægterne til på forhånd.

Silkeborg Biblioteket stod for at indsamle og bestille de fleste materialer, mens det var op til skolerne, at organisere selve byggeriet. Og det blev gjort på hver sin måde for de i alt seks kupler, de fem skoler og den midlertidige kuppel, der blev bygget på Bindslevsplads ved Silkeborg bibliotek.

Byggeri

I Them blev byggeriet ledet af en sløjdlærer fra Frisholm Skole, som med assistance fra et par frivillige herre, havde gang i 6. årgang, hvor en god håndfuld praktisk orienterede elever fik lov til virkelig at vise hvad de kunne. Imens arbejde deres klassekammerater med at dokumentere byggeriet, hvilket bla. resulterede i denne video fra KulturKuplens facebookside:

<https://www.facebook.com/KulturKuplen/videos/151601465519682/>

Også på Funder skole blev KulturKuplen til et skoleprojekt, men her var byggeriet en længere proces med en del flere elever og lærere involveret. Desuden havde de allieret sig med et par murer og tømmelæringer fra collage 360, som udover at give eleverne indblik i erhvervsuddannelserne også bl.a. hjalp dem med at bygge en karnap til kuplens indgangsparti.

I Gjern havde skolen og skolebestyrelsen organiseret en lille flok forældre og børn som brugte en kold marts-weekend med stivkuling fra Sibirien til at rejse KulturKuplen på parkeringspladsen mellem Gjern skole og Gjernkultur- og Idrætscenter. Der var beundringsværdigt højt humør under de barske forhold, men uden hjælp fra tømmermester Jakob Ebbesen og den imponerende maskinpark han stillede til rådighed, var det nok ikke gået helt så let. Gjern lokal TV kiggede forbi hvilket resulterede i denne reportage: <http://www.gjernlokalte.dk/kulturkuplen-i-gjern-bygges/?fbclid=IwAR2M5aLuTGz4S5rFI8E2EEgOhvy--vtWx5q5-JwR7OqC34PRTA4bviRMyJc>

I Kjellerup brugte et par lærere og en lille håndfuld elever en uges tid på at rejse kuplens fundament ved siden af skolens bålhus, før en samlet 9. årgang løftede selve kuplen på plads og byggeriet blev fejret med saftvand og hotdogs.

På Hvinningdal Skole havde man tre bedstefædre i baghånden, som fandt stor fornøjelse i at bygge KulturKuplen som en del af skolens have og landbrugsareal, hvor de bl.a. også har høns og et lille stykke med ølandshvede. Kulturkuplen i Hvinningdal kom således til at indgå som en integreret del af skolens fra jord til bord undervisning.

Den sidste og mere midlertidige kuppel blev rejst ved Silkeborg Bibliotek, hvor man havde forsøgt at hverve brugerne af ungdomshuset på Bindslevsplads til at hjælpe med byggeriet. De havde dog været ramt af en sommerferie og var, da byggeriet skulle finde sted, spredt for alle vinde. Peter og Frederik fra biblioteket fik hjælp af Lars fra det næved liggende Borger Kulturhus, der overtog kuplen efter den havde tjent sit formål ved biblioteket.

Evaluering af byggeproces

Allerede her i første del af projektet kan der drages en del konklusioner.

1. Det kan faktisk godt lade sig gøre at få skabt en hel række små interimistiske bygninger
2. Det kan faktisk også godt lade sig gøre at arbejde sammen og få tingene til at fungere på tværs af 7 selvstændige organisationer.
3. Det sker ikke af sig selv.

Disse tre konklusioner kan synes indlysende og banale, men det er helt basalt, betryggende og nødvendigt at være sig dem bevidst, hvis man kaster sig ud i et projekt af dette omfang. Det kræver gåpåmod fra alle partnere, det kræver at alle er villige til at bryde hverdagens rutiner, og det kræver, at man ikke har noget imod arbejdsbukser og trailerkørsel – men så er det faktisk heller ikke værre.

I byggeprocessen lykkedes det også at opfylde en god del af projektets målsætninger:

- Vi lykkedes med at engagere frivillige i projektet – især i Gjern, Hvinningdal og Them.
- Vi lykkedes med at få opbakning fra erhvervslivet – igen især i de mindre samfund i Gjern og Them, men vi blev også imødekommet af både Constructa og Forsyningsfirmaerne i Silkeborg og Favrskov
- Vi rendte ikke ind i nogle fiaskoer under byggeriet, men vi kan godt drage den erfaring, at fagkundskab sikrer tempo og effektive arbejdsgange. Det går hurtigere med en gruppe på tre-fire ingeniører og en tømmermester, som bruger en weekend i Gjern, og det bliver unægtelig flottere, hvis tre pensionerede og passionerede tømrere og snedkere i Hvinningdal slår sig sammen om at bygge en kuppel, end hvis en lærer skal hive timer ud af sit skema og gå og bygge med en flok elever. Vi ved fra Kjellerup, Funder og Them, at det sagtens kan lade sig gøre. Der er ingen tvivl om, at eleverne opnår en masse læring ved det. Man må bare sætte sine ambitioner efter det og holde fokus på at processen i sig selv er værdifuld, og at der er en frihed i byggeri af midlertidig karakter.

KulturKuppel-aktiviteter

Det vil være forkert at påstå, at kuplerne hver for sig har summet af konstant aktivitet, men set som et samlet projekt har der faktisk været en imponerende række KulturKuppel-aktiviteter. Ligesom byggeproces og endeligt udseende har haft sin egenart for hver af de seks kupler, har der også været forskel på, hvordan og hvor ofte, de er blevet brugt.

Takket være Byggefonden Kuben har projektet dog givet alle skoler en fantastisk chance for at indtænke design og tech-forløb i KulturKuppel aktiviteterne. Fonden faldt simpelthen for projektets intentioner om at lade skoleelever opleve byggeproces, udvikling og oplevelse af Kuplerne som alternativt læringsrum, og støttede projektet med 50.000 kr som blev øremærket teknologi og vidensformidling – hvilket gav projektet det mere luft under vingerne, som gjorde det muligt fx at befolke Them kuplen med 3D-printede væsner og sommerfugle, at Gjern Kuplen fik micro:bit programmeret lys samt at finansiere de smarte build-with-hubs-beslag, der gjorde det så let for børnene at deltage i samlingen af selve kuplen.

Hvinningdal Kulturkuppel

Som nævnt havde man en klar hensigt i Hvinningdal om at gøre KulturKuplen til en del af deres skolehave, og det har været omdrejningspunktet for aktiviteterne i projektet. Eller som de har beskrevet det i den lokale idrætsforening HA85s blad fra november 2018:

” Succeser

Kulturkuplen og haven må siges at være en succes. Særligt for de elever der har været involveret men også for forældre og andre i lokalområdet. Flere børnehaver har benyttet området som udflugtsmål og området besøges ofte af familier i weekenderne.

I oktober måned kunne 4. årgang benytte Kulturkuplen på Bindslevs Plads (Silkeborg Biblioteks kuppel) og lave en fremvisning af vores biavl. Her havde vi besøg klasser fra andre skoler i byen.

Fremtiden

I november fik vi heldigvis tilladelse til at beholde Kulturkuplen et år endnu. 4. årgang er gået i gang med at lave jordforbedringer af bedene. Der er blevet sat pil som skal blive til levende hegn og der er blevet hegnet så vi kan have fritgående høns i området.

1. og 2. årgang skal lave højbede med spirringsforsøg til foråret.

Der er flere brugere der har fået øje på området så meget tyder på at der bliver flere aktører til næste vækstsæson.”

Funder-Kragelund kulturkuppel

På Funder-Kragelund skole har man fx brugt KulturKuplens alternative læringsrum til undervisning i:

- Kunst og kultur - udsmykning af kulturkuplen
- Samfundsfag/dansk - dokumentation af byggeri
- Naturfag - Kulturkuplen som væksthus
- Matematik i praksis/Job og uddannelse - Byggeri af kulturkuplen (mandag - fredag).

Et af de mere muntre indslag har været et tværfagligt forløb mellem billedkunst og musik, hvor eleverne selv har bygget instrumenter, som de siden har spillet 'koncert' på ude i Kuplen.

Kjellerup Kulturkuppel

Projektet mødte faktisk sine største vanskeligheder i Kjellerup. Efter en byggeproces, som havde trukket nogle tænder ud, kom kuplen egentlig godt fra land med små arrangementer; fx et besøg fra foreningen Praktisk Økologi, der fortalte om jordforbedring til nyttehaven, og kuplen som træffested for et par velbesøgte morgenfugleture. Der blev også i samarbejde mellem skole og bibliotek afholdt en byggeworkshop for 3. årgang og deres pårørende, hvor snedker og forfatter Brian Ørnboel satte gang i aktiviteterne under overskriften *Genbrugsbyg og råberim*. Efterfølgende plantede 1.årgang i hjemmebyggede kasser i Kulturkuplen. Kasser, der desværre blev ødelagt den følgende weekend i forbindelse med noget hærværk, der også kostede nogle bladrede ruder. Det tog lidt af pusten fra skolen, der efterfølgende i noget mere beskedent omfang inddrog kuplen i undervisningen. Der var dog tydelige tegn på at kuplen faktisk blev brugt af lokale borgere – desværre mest spor i form af tomme pizzabakker og chipsposer. Det var klart i projektets ånd, at lokale unge kunne hygge sig i den, men en lidt større hensynsfuldhed kunne være ønskværdig. Følgende kollapsede kuplen i løbet af sommeren og kombinationen af omtalte mismod og indfasningen af en større ombygning på skolen, hvor bla. hele mellemtrinet blev flyttet til landsbyskoler i nærheden, gjorde at genopbygningen blev vanskeliggjort og ALT for langvarig.

Alligevel er det værd at fremhæve, at KulturKuplen i Kjellerup har vist vejen for en ny type samarbejde mellem skolen og biblioteket, ligesom det stadige byggeri og genopbygning har ført til en masse møder og gode samtaler mellem de byggende biblioteksmedarbejdere og lærere, de børn og borgere der tilfældigvis kom forbi. Altså blev der på helt på samme måde, som man oplevede i Hammel via kuplen skabt mulighed

for at skolen og biblioteket kunne møde folk på en ny og overraskende måde. På sin vis en lidt fantastisk fiasko.

Them Kulturkuppel

I Them fik Frisholm skole heller ikke udnyttet kuplen i det omfang, de egentlig havde håbet. Det skyldes især afstanden på en lille km mellem skolen og biblioteket. Man vidste godt, det ville være en udfordring, som ville kræve ekstra planlægning i en i forvejen travl skoledag, og at transporten ville hindre at skolen kunne bruge kuplen spontant.

KulturKuplen i Them endte dog alligevel med at være en fin lille arena for en række arrangementer.

Biblioteket brugte den fx til en skriveworkshop, et intimt oplæsningsarrangement for voksne under titlen "Må vi byde på en kop kaffe og et stykke med litteratur", og til en katapultbyggeworkshop for børn. Kuplen blev også benyttet af en gruppe frivillige der arrangerede morgensang og efter et besøg hos Socialpsykiatrien, hvor projektet blev præsenteret, kom de og dyrkede tomater, chili og agurker.

På trods af transportudfordringerne blev kuplen også flere gange benyttet af Frisholm Skole, der både havde 1. klasse forbi, 7. klasse havde et geometriforløb med afsæt i kuplen og endelig havde 4. klasserne et længere forløb om sommerfugle og sommerfugleklækning, som førte til at kuplen i to omgange fyldtes af fine sværmere, der blev fuldt på vej af yderst omsorgsfulde skolebørn. Et forløb der var muligt pga støtten fra Boligfonden Kuben

Gjern KulturKuppel

I Gjern lykkedes det fra start at inddrage lokale frivillige og få nedsat et aktivitetsudvalg. Det skyldes både en opsøgende indsats fra skole og biblioteket, og at det var muligt at bygge videre på det fællesskab, der var opstået omkring projektet Naturby Gjern fra 2017. Her havde man bl.a. i en uges tid med rullegræs været sammen om at trække området flotte natur helt i byens centrum. KulturKuplen i Gjern har i det hele taget nydt godt af en række gunstige forhold, så som placeringen umiddelbart ved skolen, et eksisterende tæt samarbejde mellem skole og biblioteket, samt skolen og en række lokale foreninger – og ikke mindst en entusiastisk skoleleder, der fra start lod sig besnære af projektets ideer om fantastiske fiaskoer og en frisættende eksperimenterende tilgang.

Således blev KulturKuplen i Gjern skudt afsted med et omfattende åbningsarrangement med tale, korsang og endnu en Brian Ørnbøl workshop om Genbrugstræ og råberim.

På lignende vis blev projektet lukket med en storslået Høstfest, arrangeret i samarbejde med det frivillige aktivitetsudvalg. Gjern Høstfest og Streetfood blev en dundrende succes, hvor over 150 borgere kiggede forbi og smagte på Spejderbålgrøde, Thaimad præsenteret af Jette som en årrække har boet i østasien, æble+aronia-most fra Sorring Most, der havde gang i den store presse, den private Børnehavn Troldhøj, der bød på æble flæske og til de voksne var der såmænd også smagsprøver fra Snaps&urter.dk. Desuden kunne man høre om det lokale initiativ Bakkedyr, møde Gjern Natur og høre om deres arbejde med at få oprettet stier og vandreruter samt quizze om, hvor meget en bigballe egentlig vejer.

Imellem de to begivenheder var der bl.a. to mindre oplæsningsarrangementer, en præsentation af, hvordan man kan bruge regnvand i husholdningen og en micro:bit lysworkshop, men næsten mere glædeligt var det at følge med i, hvordan skolen fx pludselig havde drama eller billedkunst i kuplen, eller at man kunne møde en af de lokale vandreforeninger i den og få en snak, mens de søgte ly for vejr og vind.

Som nævnt er det svært at overvurdere skoleleder Tine Saxs betydning for KulturKuplen i Gjerns lidt overraskende succes. Skolens værdi som samlingspunkt i et relativt lille samfund som det i Gjern er utrolig vigtig, og når skolelederen – som hun erklærede i sin åbningstale til Kuplen- aktivt medtænker KulturKuplen i det daglige virke, kan rigtig meget lade sig gøre.

”På en eller anden finurlig måde, så bliver kuplen et symbol på en ekstra tankerække. Hvis vi skal lave et eller andet på skolen, så opstår tanken: Hvordan ser det ud, hvis vi tænker kuplen med her?”

Fra skoleleder Tine Saxs Kulturkuppel-åbningstale

Silkeborg KulturKuppel

Kuplen i Silkeborg stod blot i 6 intensive uger. Måske på grund af afgrænsningen var det muligt at afsætte personale og holde fokus, hvorved man kunne skabe et mangfoldigt aktivitetsprogram i kuplen:

Torsdag	23. august	kl 14-20	Kulturkuplen bygges - Åben workshop	Kulturkuplen
Lørdag	25. august	kl 10	Indvielse af Kulturkuplen	Kulturkuplen
Lørdag	25. august	kl 10-13	Byggeworkshop i Kulturkuplen	Kulturkuplen
Torsdag	30. august	kl 16-19	Streetart på Bindslevs Plads	Kulturkuplen
Lørdag	1. september	kl 10-14	Plantedag i Kulturkuplen	Kulturkuplen
Torsdag	6. september	kl 10.30	Højtlesning for 2-6 årige	Kulturkuplen
Torsdag	13. september	kl 10.30	Højtlesning for 2-6 årige	Kulturkuplen
Lørdag	15. september	kl 10-14	Æble og bær presning	Kulturkuplen
Torsdag	20. september	kl 10.30	Højtlesning for 2-6 årige	Kulturkuplen
Torsdag	27. september	kl 10.30	Højtlesning for 2-6 årige	Kulturkuplen
Fredag	28. september	Kl 10 - 15	Menneskebiblioteket	Kulturkuplen
Fredag	28. september	Kl 10 - 15	Digital Detox	Kulturkuplen
Lørdag	29. september	Kl 10 - 15	Menneskebiblioteket	Kulturkuplen
Lørdag	29. september	Kl 10 - 15	Digital Detox	Kulturkuplen

Udover bibliotekets planlagte program fik Silkeborg Kulturkuppel besøg af tre skoler og en børnehave:

- Skovbuen børnehave plantede spiselige planter og legede med ozobot-bier
- Funder skole programmerede lyskæder med arduino sammen med FabLab
- Hvinningdals 4. klasse kom med bistader og udstyr og fortalte om biernes liv til indskolingselever fra Th. Langs
- Th. Langs 1. klasse indrettede kuplen med plantekasser og lavede forsøg med forskellige planter og jordtyper

Derudover opnåede vi den fuldendte succes da en lokal Strikkeklub spontant bad om lov til at afholde møde i kuplen, og da borgerkulturhuset ønskede at lægge deres læseaktivitet *Ord om bord* i kuplen – hele to gange endda.

Silkeborg KulturKuppel må således siges at være en overvældende succes, der naturligvis var betinget af et grundigt planlægningsarbejde, hvor det var lykkedes at involvere en god håndfuld biblioteksformidlere, der hver især ud fra deres perspektiv som el af hhv. Team Børn, Makerspace, Formidling eller Læring fandt

anvendelse for KulturKuplen. En del af aktiviteterne blev skabt netop til KulturKuplen, men fx Højtlesning for 2-6 årige var en eksisterende biblioteksaktivitet, der bare i perioden blev flyttet ud i kuplen.

Det var ydermere en fast aftale at Hvinningdal og Funder skoler skulle bringe eksempler på deres kuppelaktiviteter til Silkeborg Kuplen således at deres deltagelse i projektet blev synliggjort også uden for deres egen matrikel.

Appelsinen i turbanen, det der ikke kunne tilrettelægges på forhånd, var Strikkeklubbens og Borgerkulturhusets lyst til også at bruge kuplen til deres aktiviteter. En lyst der for strikkeklubbens vedkommende var helt spontant og vagt af en samtale med bibliotekets medarbejdere, da vi stod og byggede kuplen.

”Hvad er det I laver?”, ”Nej hvor sjovt”, ”Må vi få lov at bruge den?” – ”JA, I er mere end velkommen.” Det er måske ikke en præcis gengivelse af samtalen, men replikforløbet fanger til gengæld stemningen og omfanget var faktisk ikke meget længere. Det er et præmie-eksempel på, hvordan aktivitet kan avle aktivitet, fuldstændig ligesom man oplevede det ved Klimakuplen i Hammel. Det er en erfaring som ikke må glemmes fra KulturKuppelprojektet – alle de små snakke med forbigående, som den anderledes aktivitet i gadebilledet generere, gør det på en meget bekræftende måde muligt at få kontakt med folk som måske ikke normalt færdes i biblioteket eller er del af hverdagen på skolerne. Om det så er håndværkeren, det bliver nødt til at fortælle at de to interimistiske byggemænd, at deres værk ikke helt lever op til de kvalitetskrav og forskrifter som hans faglige stolthed fordrer, hans kone der - til hans rædsel – bestemt godt kan se kuplens havepavillon-potentialet hjemme ved privaten – eller altså Strikkeklubben, der ønsker at få en ny oplevelse ved at ændre rammen for deres aktivitet.

Disse møder om noget – i dette tilfælde kuplen – med folk som man ikke normalt har kontakt med rummer mulighed for en anderledes læring, som kan være givtig for alle parter. Vi bliver kun klogere af råd fra en håndværker, hans kone finder uventet inspiration og som i eksemplet med Strikkeklubben rummer disse møder også potentiale til fremtidige aktiviteter.

Det lykkedes i stor stil omkring Silkeborgkuplen, der jo lå på den nydesignede Bindslevsplads midt i byen, men det lykkedes jo fx også i Them og Hvinningdal, hvor kuppelbyggeriet dannede bro mellem generationerne – skolebørn og frivillige bedsteforældre.

PR og formidling

For ikke udelukkende at overlade kendskabet til KulturKuplerne til de nok værdifulde, men noget tilfældige møder med forbigående oprettede vi en facebookside, hvor aktivitetsbeskrivelser og tanker blev lagt på – og som kom til at fungere som referencepunkt for den lokale presse, som især i Kjellerup og Gjern var vældig interesseret og gav projektet en fornem dækning.

En anden central formidlingsaktivitet var deltagelsen på Fab-learnDK 2018 konferencen vis formål er ”at fremme og motivere til undervisning i teknologiforståelse, innovation, digital fabrikation og design tænkning i danske uddannelser, specielt rettet mod grundskolen og ungdomsuddannelser.”¹

Med på konferencen var Skoleleder Tine Sax fra Gjern samt Steen Andersen fra Gjern Almennyttige Udviklingselskab, der også var del af KulturKuppel Gjerns følgegruppe. I løbet af konferencen byggede vi skelettet af en KulturKuppel i den centrale foredragshal og forsøgte at inspirere konferencedeltagerne med visionen om det interimistiske læringsrum, og de muligheder det kan åbne – samt naturligvis KulturKuppelprojektets visioner om at gøre noget fremfor at lade være og værdien af at vælte ind i fantastiske fiaskoer. Efterfølgende blev projektet kontaktet af to Sjællandske skoler, der var blevet hjemmøgt af kuppeltanken og syslede med muligheden for at foretage sig noget lignende – kan man få større ros?

Foto indefra Kulturkuppel fablearnDK 2018

Det lykkedes også at få projektet på forsiden af Kommunernes Forening for Pædagogiske læringscentres blad *Børn & Bøger*, samt at få en artikel i *Licitationen – byggeriets dagblad*, på vis hjemmeside man stadig kan finde omtale af projektet.

https://www.licitationen.dk/article/view/599760/elever_i_silkeborg_far_byggeri_pa_skemaet?fbclid=IwAR2mX4p1Hsr_YuCoz3V-mL43XB6awmKviWtFnuznfm_Tikn9Pw1JiTXwHxg

¹ <https://fablabatschool.dk/fablearndk-2018/>

Boligfonden Kuben fulgte naturligvis også interesseret med i projektet og omtalte det bl.a. også på deres Facebookside:

[Boligfonden Kuben](#)

2. maj 2018 ·

I Silkeborg har en række folkeskoleelever fået byggeri på skoleskemaet. De bygger kulturkupler, som skal bruges til lokale aktiviteter, indlæring og netværk.

Læs mere om det seje projekt [KulturKuplen](#), som Boligfonden Kuben er med til at støtte:

Det er ikke sikkert at promoveringen af KulturKuplerne nåede sit absolut maximale omfang, men det tætte samarbejde med den lokale presse, en forside og 4siders artikel i et centralt fagblad samt en usandsynlig omtale i byggebranchens bald må siges at være tilfredsstillende uden at være overvældende.

Erfaringer, fremtid og afsmitning

Afslutningen af KulturKuplernes projektbeskrivelse, som var den de deltagende skoler i sin tid købte ind på lød således:

” Noget af det vigtigste er processerne med at få noget til at gro, at få noget til at fungere og at vi arbejder sammen, funderet på en overbevisning om:

- at det er vigtigere at gøre noget end at lade være,
- kombineret med modet til at kaste sig ud i ikke helt overskuelige projekter
- og villigheden til at opnå de mest fantastiske fiaskoer.

Kuppelvæksthusene er tænkt som midlertidige bygninger, der bliver taget ned nå vækstsæsonen er omme. De er noget der sker, det begynder nu, så lad os prøve at se, hvor meget vi kan nå at få ud af de sammen!”

KulturKuplerne har således fra begyndelsen været et projekt, der hvilede på en ånd og en vision om at i samarbejde kan vi skabe noget – nogle rammer, der åbner muligheder. Kuplerne har været en ramme om at tænke anderledes, om at finde en alternativ vej til læringsmål og kulturformidling.

Det har ikke været et projekt med en fast defineret rute fra A til B. Det har været et projekt, der har haft opdagelsesrejsens karakter. Det var klart dem, der kastede sig ud i det og fandt de bedste løsninger, der fik det meste ud af det – og hvad det bedste at få ud af projektet har været individuelt for hver af de syv partnere – skolerne, biblioteket og fab-lab.

Den bedste løsning blev ikke fundet i Kjellerup, hvilket kan forklares på mange måder, men der kom en KulturKuppel, der desværre ikke blev et sprudlende alternativt læringsrum. Alligevel har den haft sin egen tillokkende charme – efterladte chipsposer og pizzabakker er svært at tolke som andet end - om end hensynsløst, så dog alligevel - efterladenskaber fra noget hyggeligt.

Fandt man så den bedste løsning i Them, Funder, Hvinningdal eller Gjern? Svaret må være JA – i alle fire tilfælde. Der var udfordringer alle fire steder så som afstand eller hærværk, men på hver sin måde lykkedes det at bruge kuplerne – og det i en grad, så både i Funder og Hvinningdal har ønsket at beholde sine KulturKupler efter projektets afslutning.

Fab-lab blev i løbet af projektet ligesom partneren på sidelinien, der bød ind med undervisningsforløb, hvor kuplerne så at sige var den mur de spillede bold op ad, og altså en lidt anderledes ramme at byde ind i. Det betød nok ikke den helt store forandring i videnscenterets tankegang – men det kan i nogen grad forklares med at projektet så at sige lå mere eller mindre i forlængelse af det mindset læringscenteret i forvejen opererede med.

For Silkeborg bibliotekerne fandt man den helt store værdi i udviklingen af det vidt forgrenede netværk, arbejdet med KulturKuplerne medførte. Det var virkelig et projekt som fik trampet en masse stier på kryds og tværs af kommunen – ind og ud af sektorer, institutioner og forvaltninger. Det kan godt være, det trods tilskuddet fra Boligfonden kuben ikke lykkedes ”at de interimistiske kuppelvæksthuse via forløb og workshops blev techet up til tidens toneklang og så langt fantasien rækker med solceller, arduinostyret selvvanding og bluetooth kommunikeret dataindsamling de fire væksthuse imellem med meget mere”, som de ellers blev lagt op til i projektbeskrivelsen. Til gengæld lykkedes det

- at skabe opbakning om et ikke helt overskueligt projekt,
- at skabe villighed til at opnå de mest fantastiske fiaskoer
- og ikke mindst at skabe den indsigt skoleleder Tine Sax så flot formulerede:

”KulturKuplen er ligeså meget en tankegang som et fysisk rum.”